

A beszédhangok

A magyar nyelv hangjai kétfélék: magánhangzók és mássalhangzók.

A magánhangzók ejtése és írása

Nyelvünkben 14 magánhangzó van. Büszkék lehetünk arra, hogy az európai nyelvek közül mi rendelkezünk a legtöbb magánhangzóval! Ezért olyan dallamos a magyar nyelv. Ugyanakkor elég nehezen tanulható, de nem lehetetlen!

A *magánhangzók* rövidebb vagy hosszabb ideig hangozhatnak, ezért vannak **rövid** és **hosszú** magánhangzók.

Rövidék: *a, e, i, o, ö, u, ü.*

Hosszúak: *á, é, í, ó, ő, ú, ű.*

A magánhangzók írása a kiejtés szerint történik, ezért szóban és írásban is figyelniük kell a hangok időtartamára.

a – á

1. Az alábbi nevekben nem tettük ki a hosszú magánhangzókra az ékezetet. Tegyétek ki az ékezetet az *á* betűkre!

Alpar, Sara, Aladar, Amal, Adam, Andras, Barnabas, Marta, Matyas

2. Egészítsétek ki a közmondásokat *a* vagy *á* magánhangzós szavakkal!

Ínségben tudod meg, ki a jó _____.

Olyan _____ igen ritka, melynek kedves a kalitka.

Ha nincs _____, a kenyér is jó lesz.

Vak tyúk is _____ szemet.

A jó _____ jó a gyümölcse.

Ha _____ fekteted a munkát, alszik a kereset.

3. Válogassátok ki a szóhalmazból az **a** vagy **á** betűvel írt szavakat a megadott szempont szerint!

barack, Galac, nadrág, Csanád, takács, saláta, Vargyas, kalap,
darázs, szakács, alma, asztal, számár, lajhár, Ártánd, Sára, kabát,
sapka, Anna, Aranka, galamb, ágy, Kassa, Magas-Táttra

– fiúnév: _____

– leánynevek: _____

– falu a magyar–román határon: _____

– patak- és községnév Erdővidéken, Erdélyben: _____

– ruhaneműk: _____

– állatnevek: _____

– foglalkozások: _____

– bútorok: _____

– hegység a Felvidéken: _____

– gyümölcs: _____

– zöldség: _____

– város a Duna mentén: _____

4. Versenyezzetek: ki tud 3 perc alatt több olyan szót írni, amelyben csak **a** és **á** hang van!

4. Nagyra tátott szájjal mondjátok az **á**-t !

Nyár, nyár, nyár,
sose várjál!
Tél, tél, tél,
mindig késsél!

5. Híres magyar írók és költők nevében is szerepel az **a** vagy **á** hang (betű).
Hogy hívják őket? Zárójelben egy-egy ismert művük szerepel.

- _____ János: *Toldi*
- _____ László: *Dióverés*
- _____ Lajos: *Testvérkéek*
- _____ Erzszi: *Hull a hó*
- _____ Anna: *A kiscsikó*

(Nem sorrendben: *Nagy, Kassák, Gazdag, Hajnal, Arany*)

5. Mondjátok el társatoknak gyorsan az alábbi nyelvgyötrőt! Játsszátok el jelenetként az osztály előtt (egyiketek legyen Ádám, a másik pedig a páva)!

Ádám bátyám pávát látván, lábát rázván, párává vált.